

Cauza C-213/20

**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție**

Data depunerii:

12 mai 2020

Instanța de trimitere:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie (Polonia)

Data deciziei de trimitere:

2 octombrie 2019

Reclamante:

G.W.

E.S.

Părâta:

A. Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A.

Obiectul litigiului principal

Solicitarea de restituire a primelor de asigurare plătite părâtei în temeiul contractului de asigurare de grup de viață cu un fond de tip unit-linked.

Obiectul și temeiul legal al întrebărilor preliminare

Interpretarea articolului 36 alineatul (1) din Directiva 2002/83 coroborat cu punctul A subpunctele (a)11 și (a)12 din anexa III la această directivă cu privire la întinderea, grupul de destinatari și nivelul necesar de detaliere a informațiilor pe care asigurătorul are obligația să le transmită asiguratului, precum și cu privire la momentul adecvat de transmitere a acestora.

Întrebările preliminare

1. Articolul 36 alineatul (1) coroborat cu punctul A subpunctul (a)12 din anexa nr. III la Directiva 2002/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind asigurarea de viață [...] trebuie interpretat în sensul că obligația de a comunica informațiile indicate de aceste dispoziții se aplică și în privința unui asigurat care nu este, în același timp, titularul poliței de asigurare și care acționează ca persoană care aderă în calitate de consumator la un contract de asigurare de grup de viață cu un fond de tip unit-linked, încheiat între o întreprindere de asigurare și un titular al poliței de asigurare-profesionist, și ca investitor efectiv al sumelor plătite cu titlu de prime de asigurare?
2. În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolul 36 alineatul (1) coroborat cu punctul A subpunctele (a)11 și (a)12 din anexa nr. III la Directiva 2002/83/CE [...] trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unui raport juridic precum cel descris la prima întrebare, obligația de informare cu privire la caracteristicile activelor legate de fondul de tip unit-linked implică de asemenea că un consumator-asigurat trebuie să fie informat în mod exhaustiv și inteligibil cu privire la toate risurile aferente investiției în activele unui fond de tip unit-linked (cum ar fi obligațiuni structurate sau instrumente financiare derivate), natura și amplitudinea acestor riscuri sau dacă, în sensul dispoziției menționate, este suficient să se furnizeze consumatorului-asigurat doar informații de bază privind principalele tipuri de riscuri legate de investirea unor sume prin intermediul unui fond de tip unit-linked?
3. Articolul 36 alineatul (1) coroborat cu punctul A subpunctele (a)11 și (a)12 din anexa nr. III la Directiva 2002/83/CE trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unui raport juridic precum cel descris la prima și la a doua întrebare, din acesta rezultă obligația ca un consumator care aderă la un contract de asigurare de viață în calitate de asigurat să fie informat cu privire la toate risurile de investiții și la condițiile aferente acestora, despre care emitentul activelor (obligațiuni structurate sau instrumente derivate), care compun fondul de tip unit-linked, l-a informat pe asigurător?
4. În cazul unui răspuns afirmativ la întrebările anterioare, articolul 36 alineatul (1) din Directiva 2002/83/CE [...] trebuie interpretat în sensul că un consumator care aderă, în calitate de asigurat, la un contract de asigurare de grup de viață cu un fond de tip unit-linked trebuie să primească informațiile privind caracteristicile activelor și risurile legate de investiția în aceste active înainte de încheierea contractului, în cadrul unei proceduri precontractuale distincte, și prin urmare acest alineat se opune unei dispoziții de drept intern precum articolul 13 alineatul 4 din Legea privind activitatea de asigurare din 22 mai 2003, [...] potrivit căruia este suficient ca aceste informații să fie divulgăte abia în cuprinsul contractului de asigurare și la momentul încheierii acestuia, iar momentul primirii informațiilor nu este în

mod clar și explicit determinat și distinct în procedura de aderare la contract?

5. În cazul unui răspuns afirmativ la prima-a treia întrebare, articolul 36 alineatul (1) coroborat cu punctul A subpunctele (a)11 și (a)12 din anexa nr. III la Directiva 2002/83/CE [...] trebuie interpretat și în sensul că îndeplinirea corectă a obligației de informare menționate de aceste dispoziții trebuie considerată un element esențial al contractului de asigurare de grup de viață cu un fond de tip unit-linked și că, prin urmare, constatarea că această obligație nu a fost îndeplinită în mod corect poate avea ca efect acordarea asiguratului-consumator a dreptului de a cere restituirea tuturor primelor de asigurare plătite, ca urmare a eventualei constatări a nulității sau a neficacității initiale a contractului ori ca urmare a eventualei constatări a nulității sau a neficacității declarației individuale de aderare la un asemenea contract?

Dispozițiile dreptului comunitar invocate

Directiva 2002/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind asigurarea de viață (JO 2002, L 345, p. 1, Ediție specială, 06/vol. 4, p. 192): considerentul (52), articolul 36, anexa III.

Dispozițiile dreptului intern invocate

Codul civil – Legea din 23 aprilie 1964 (Dz. U. nr. 16, poziția 93, cu modificările ulterioare): articolul 58, articolul 353¹, articolul 384 alinantele 1 și 2, articolul 805 alinantele 1 și 2, articolul 808 alinantele 1-4 și articolul 829.

Legea privind activitatea de asigurare din 22 mai 2003 (Dz. U. nr. 124, poziția 11510; text codificat din 16 decembrie 2009, Dz. U. 2010 nr. 11, poziția 66): articolul 2 alineatul 1 punctul 13, articolul 13, anexa (partea I).

Prezentarea pe scurt a stării de fapt și a procedurii

- 1 Reclamantele G.W. și E.S. au introdus o acțiune împotriva pârâtei asigurător pentru obligarea acestiei la plata în favoarea reclamantelor a unor sume cu titlu de restituire a primelor de asigurare achitate pârâtei în temeiul contractului de asigurare de grup de viață cu un fond de tip unit-linked (denumit în continuare „contractul în cauză”).
- 2 Contractul în cauză, la care puteau adera consumatori individuali, a fost încheiat la 29 iulie 2011 între pârâta asigurător și A. S.A., în calitate de titular al poliței de asigurare. Reclamantele au aderat la contractul în cauză pe baza unor declarații de aderare distințe, date la 28 noiembrie 2011 și la 30 noiembrie 2011.

- 3 Produsul de asigurare propus a fost prezentat ca plasare de fonduri sub forma economisirii sistematice. Prezentarea ofertei de aderare la contractul în cauză a avut loc cu ocazia unei singure întâlniri la sediul băncii-titular al poliței de asigurare, în cadrul căreia a fost dată și declarația de aderare la acest contract. Totodată, reclamantelor le-au fost prezentate condițiile generale de asigurare și regulamentul fondului de tip unit-linked.
- 4 La depunerea declarațiilor de aderare la contractul în cauză, reclamantele au semnat declarații în cuprinsul cărora s-a arătat că scopul fondului este atingerea a cel puțin 100 % din prima investită la sfârșitul perioadei de asigurare. Declarațiile cuprindeau și informația potrivit căreia, în perioada de asigurare, valoarea contabilă a titlurilor de participație în fondul de tip unit-linked poate suferi variații considerabile ca urmare a evaluării instrumentelor financiare din componența acestuia. Conform declarațiilor, produsul implică un risc care decurge din posibilitatea ca emitentul instrumentelor financiare care intră în componența produsului să nu își îndeplinească obligația de plată. S-a mai arătat că produsul nu este un depozit bancar și, astfel, nu garantează obținerea de profit de către asigurat, adăugând totodată că simularea profitului mediu anual al indicelui este de 11,70 %. S-a menționat însă că acest rezultat nu este o garanție a obținerii unor rezultate similare în viitor.
- 5 În temeiul prevederilor contractului în cauză, completate cu condițiile generale de asigurare și cu regulamentul fondului de tip unit-linked, reclamantele au fost obligate să achite prima inițială și apoi să plătească în mod regulat, lunar, prime de asigurare.
- 6 Autorul condițiilor generale de asigurare, precum și al regulamentului fondului, a fost asigărătorul, iar prevederile acestora nu au fost negociate cu asigurații. Perioada de asigurare a fost stabilită la 15 ani. Totodată, asigurații aveau dreptul de a depune o declarație de renunțare la asigurare în orice moment.
- 7 Primele asiguraților au fost investite în fondul de tip unit-linked „UFK A.” Fondul menționat a fost stabilit de la început în contractul în cauză și asigurații nu au avut în această privință posibilitatea de a opta.
- 8 Valoarea activelor fondului și valoarea unității de fond au fost supuse variațiilor în timp, în funcție de modalitățile de stabilire a prețurilor instrumentelor financiare în care erau plasate resursele fondului. În regulament se preciza că aceste modificări pot fi semnificative.
- 9 În regulamentul fondului se stabilea și o serie de riscuri legate de investiția în fondul de tip unit-linked, iar asigărătorul a avertizat că nu este responsabil pentru riscul de investiții legat de investirea în fond.
- 10 Textul condițiilor generale de asigurare nu cuprindea niciun avertisment care să indice că forma de investiție menționată nu este destinată unui public larg sau că plasarea fondurilor în obligațiunile emise de A. necesită cunoștințe și experiență în ceea ce privește funcționarea pieței de capital și a instrumentelor financiare.

- 11 Asigurătorul a plasat resursele investite în fondul de tip unit-linked în obligațiuni structurate cu scadență de 15 ani legate de indicele A. Emiterea acestor obligațiuni nu a fost publică, ci a vizat anumiți investitori profesioniști. Obligațiunile nu au fost tranzacționate pe piața de capital.
- 12 În documentația legată de condițiile de achiziționare a obligațiunilor emise de A. au fost indicați și clarificați, printre altele, factorii de risc. Emitentul a informat cumpărătorul obligațiunilor că potențialii investitori în titlurile emise trebuie să analizeze cu atenție informațiile menționate în secțiunea „Factori de risc” înainte de achiziționarea acestora. Emitentul a subliniat de asemenea că valoarea investiției și profitul care poate fi obținut din aceasta pot crește sau scădea și, astfel, este posibil ca investitorul să nu recupereze în totalitate suma care a fost investită sau, în unele cazuri, chiar să nu i se restituie nimic din investiția realizată.
- 13 Emitentul a mai arătat că investiția în produse structurate, întrucât implică un risc considerabil, este adecvată doar pentru persoanele care au cunoștințele și experiența necesare în materie financiară și de afaceri pentru a putea evalua riscurile.
- 14 Conținutul acestei documentații nu a fost divulgat asiguratului înainte de aderarea la contractul în cauză, nici nu a fost integrat în conținutul acestuia, nici în cuprinsul condițiilor generale de asigurare sau al regulamentului fondului tip unit-linked. De asemenea, atunci când consumatorilor li s-a propus aderarea la contractul în cauză, nu li s-a cerut vreo experiență legată de investițiile pe piața de capital și cu atât mai puțin nu li s-a verificat competența în acest domeniu.
- 15 Reclamanta G.W., după opt ani în care a achitat primele de asigurare, a depus o declarație de renunțare la contractul în cauză (de denunțare a raportului juridic), cu efect de la 23 ianuarie 2019. Pârâta asigurător a plătit acesteia, ca valoare de răscumpărare, suma de 14 285,30 PLN, stabilind totodată valoarea contabilă a titlurilor la suma de 15 403,57 PLN. În total, pe durata raportului juridic, reclamanta a plătit asigurătorului suma de 24 090 PLN. Prin urmare, reclamanta și-a modificat cererea, solicitând obligarea pârâtei la plata sumei de 9 804,70 PLN. Reclamanta E.S. achită în continuare prime de asigurare și nu a denunțat până în prezent raportul juridic rezultat din contractul în cauză.

Argumentele esențiale ale părților din litigiul principal

- 16 Reclamantele susțin că contractul în cauză este nul întrucât încalcă dispozițiile imperitive ale legii și că declarațiile individuale ale reclamantelor de aderare la contractul în cauză sunt lipsite de validitate sau de efecte.
- 17 Reclamantele arată că pârâta asigurător a săvârșit o încălcare gravă a obligațiilor de informare care îi revin și care decurg din dispozițiile imperitive ale legii, întrucât nu a furnizat asiguraților informații complete cu privire la caracteristicile obligațiunilor structurate achiziționate pentru fondul de tip unit-linked, inclusiv cu

privire la toate riscurile aferente acestora. Reclamantele susțin de asemenea că contractul în cauză este contrar naturii raportului obligațional, deoarece prevede că valoarea activelor fondului tip unit-linked de care depinde în mod direct valoarea prestației datorate consumatorului, este stabilită în mod arbitrar și unilateral de părță, într-un mod necunoscut de consumator și care, în plus, exclude un control jurisdicțional ulterior.

- 18 În opinia reclamantelor, gradul de neinformare a consumatorilor a fost atât de important, încât a exclus ideea că acestea ar fi dat declarații valide și care produc efecte, necesare pentru stabilirea raportului juridic. Astfel, reclamantele, din motive imputabile asigurătorului, nu au știut în ce sunt investite fondurile plătite de ele, nici care este amplitudinea și numărul real de riscuri pe care le implică acest tip de investiție.
- 19 Părțea asigurător a susținut că nu avea obligația de a informa cu privire la toate riscurile de investiții legate de aderarea la contractul în cauză, nici cu privire la toate condițiile legate de emiterea de obligații structurate de către A. Astfel, asigurații nu au fost părți la raportul juridic dintre asigurător și emitentul obligațiunilor. Asigurătorul a arătat de asemenea necesitatea respectării obligației de confidențialitate cu privire la prevederile detaliante ale contractului de emisiune, precum și la detaliile metodologiei de evaluare și configurare a instrumentului derivat integrat în obligațiunea structurată.
- 20 În plus, în opinia asigurătorului, condițiile generale de asigurare și regulamentul fondului de tip unit-linked cuprindeau informațiile necesare în această privință, indicând, în special, că plasarea de resurse prin intermediul fondului de tip unit-linked implică riscuri, printre care se numără și riscul de nerecupereare a investiției.

Motivarea pe scurt a trimiterii preliminare

- 21 În primul rând, îndoiala instanței de trimitere se referă la aspectul dacă informațiile prevăzute la articolul 36 alineatul (1) din Directiva 2002/83/CE coroborat cu punctul A din anexa III la aceasta trebuie puse la dispoziția asiguraților și în cazul în care aceștia aderă la contractul în cauză în calitate de consumatori, fiind totodată investitori efectivi ai primelor plătite asigurătorului, alocate ulterior în fondul de tip unit-linked.
- 22 Din punct de vedere formal, în cadrul raportului juridic care a stat la baza trimiterii preliminare, consumatorul-asigurat nu este parte la contractul de asigurare. Astfel, acest contract este încheiat între întreprinderea de asigurare și titularul poliței de asigurare, care, în acest caz, este banca. Configurarea contractului respectiv corespunde construcției unui contract de asigurare în numele și pe seama altor persoane, în care asiguratul nu trebuie să fie indicat nominal.
- 23 Cu toate acestea, aşa cum arată instanța de trimitere, în spetea consumatorul preia asupra sa o parte dintre obligațiile titularului poliței de asigurare, inclusiv, în

primul rând, obligația achitării primei. Astfel, consumatorul suportă sarcina economică efectivă a investirii fondurilor și riscul implicat de aceasta.

- 24 În consecință, în opinia instanței de trimitere se pare că, având în vedere rațiuni sistemice și funcționale, precum și formularea considerentului (52) al Directivei 2002/83, asiguratul ar trebui să aibă acces la toate informațiile de acest tip, care sunt sau trebuie să fie puse la dispoziția titularului poliței de asigurare. Astfel, în caz contrar, asiguratul nu poate evalua în mod adecvat posibilele consecințe economice ale aderării la contract.
- 25 În al doilea rând, instanța de trimitere urmărește să afle care este interpretarea corectă a conținutului detaliat și a întinderii obligației de informare prevăzute de articolul 36 alineatul (1) din Directiva 2002/83 coroborat cu punctul A din anexa III la aceasta. Dispozițiile menționate stabilesc standardul minim de informare din contractele de tipul contractului în cauză, ceea ce înseamnă că dreptul intern poate institui obligații de informare mai ample, dar nu le poate restrângе.
- 26 Potrivit versiunii în limba engleză a dispozițiilor analizate ale dreptului comunitar, întreprinderea de asigurare trebuie ca, înainte de încheierea contractului, să informeze cu privire la caracteristicile activelor financiare („*indication of the nature of the underlying assets*”) în care sunt investite fondurile plasate cu titlu de primă de asigurare. În consecință, această informare trebuie să cuprindă – potrivit diferitor versiuni lingvistice formulate în mod similar – nu doar determinarea tipului activelor, ci și indicarea caracteristicilor (naturii) acestora. În opinia instanței de trimitere, aceeași direcție a urmat și transpunerea dispozițiilor Directivei 2002/83 în ordinea juridică poloneză, având în vedere că articolul 13 alineatul 4 din Legea privind activitatea de asigurare din 22 mai 2003 utilizează noțiunea de „*caracteristici ale activelor*”.
- 27 În acest context, apar însă îndoieri cu privire la modul în care ar trebui să fie interpretată noțiunea, preluată din Directiva 2002/83, de caracteristici (proprietăți) ale activelor, în special dacă aceasta cuprinde și amplitudinea (intensitatea), întinderea și tipurile de risc aferente investițiilor legate de anumite active ale unui fond de tip unit-linked în care societatea de asigurări investește resursele încredințate de consumator cu titlu de prime de asigurare.
- 28 Există îndoieri și cu privire la aspectul dacă în noțiunea de caracteristici ale activelor care constituie fondul de tip unit-linked trebuie incluse, eventual, orice riscuri de investiții legate de acestea sau trebuie incluse doar riscurile de investiții principale, a căror probabilitate de producere este în termeni relativi cea mai mare și care pot caracteriza respectivul instrument din punct de vedere economic.
- 29 Această neclaritate rezultă și din faptul că dispozițiile Directivei 2002/83, spre deosebire de dispozițiile următoarei directive privind asigurările, și anume Directiva 2009/138/CE [articolul 185 alineatul (4)], care a înlocuit Directiva 2002/83, nu prevedea o obligație distinctă de informare privind tipurile și gradul riscurilor legate de investirea fondurilor în cadrul contractului în cauză.

- 30 În plus, îndoileile cu privire la întinderea adecvată și la nivelul de detaliere a informațiilor furnizate asiguratului pot fi justificate și de necesitatea menținerii unui echilibru adecvat între întinderea informațiilor furnizate, pe de o parte, și gradul de complexitate a acestora, pe de altă parte, și, prin urmare, a inteligențialității obiective a contractului-tip. Această chestiune este reluată de argumentația părătei-întreprinderea de asigurare, care a arătat că transmiterea unor informații suplimentare sau mai detaliate despre caracteristicile activelor în care vor fi plasate resursele fondului de tip unit-linked nu ar avea pentru asigurați niciun efect suplimentar pozitiv, dat fiind tocmai nivelul de complexitate a informațiilor în acest domeniu.
- 31 Această chestiune, în opinia instanței de trimis, trebuie examinată luând în considerare obligația de redactare a clauzelor contractuale într-un limbaj clar și inteligențial, inclusiv în ceea ce privește descrierea consecințelor economice determinabile ale investițiilor. Astfel, dreptul comunitar referitor la tranzacțiile cu consumatorii pune un accent special pe obligația informării corecte a consumatorului cu privire la clauzele contractelor pe care acesta le încheie sau la care aderă, impunând totodată ca informațiile furnizate consumatorului să fie exprimate într-un limbaj clar și inteligențial.
- 32 Potrivit instanței de trimis, în această situație se ridică de asemenea problema menținerii simetriei dintre informațiile furnizate consumatorului de întreprinderea de asigurare și conținutul informațiilor pe care întreprinderea de asigurare le primește de la emitentul obligațiunilor structurate. Consumatorul, în calitate de asigurat, nu este parte la contractul de emisie de obligațiuni încheiat între asigurător și emitentul obligațiunilor, iar conținutul acestui contract nu are un impact direct asupra drepturilor și obligațiilor sale care decurg din contractul de asigurare. Cu toate acestea, sumele plătite de consumatorii-asigurați sunt investite ulterior în totalitate de asigurător în instrumentul financiar achiziționat în acest mod, astfel încât investitorul efectiv, care suportă riscul aferent, este consumatorul. Se ridică problema dacă o asemenea relație justifică, în lumina Directivei 2002/83, așteptarea ca un consumator să aibă acces la toate informațiile referitoare la obligațiunile emise la care a avut acces asigurătorul.
- 33 În opinia instanței de trimis, în acest caz elementul de risc de investiții este o componentă atât de importantă a caracteristicilor activelor constând în instrumente derivate, încât, în lumina standardului minim de informare stabilit prin dispozițiile Directivei 2002/83 (și dezvoltat ulterior în următoarea Directivă privind asigurările 2009/138/CE), asiguratul-consumator trebuie să fie informat cu privire la acesta în mod exhaustiv și inteligențial.
- 34 În al treilea rând, în opinia instanței de trimis, este de dorit să fie clarificată sintagma „înainte de încheierea contractului de asigurare” și să se indice dacă, în temeiul acesteia, nu este necesar ca faza de comunicare a informațiilor către asigurat să fie, pe cât posibil, distinctă și separată cu precizie de faza încheierii contractului (a aderării la contractul de asigurare).

- 35 Expresia „în sine „înainte de încheierea contractului” poate fi, astfel, înțeleasă în diferite moduri, inclusiv se poate susține că aceasta se referă la un interval de timp oricât de scurt între furnizarea informațiilor necesare persoanei care aderă la contract și depunerea declarației de aderare la contract, fiind necesar doar ca furnizarea informațiilor să preceadă depunerea declarației.
- 36 Dispozițiile de drept intern care reprezintă transpunerea dispozițiilor articolului 36 alineatul (1) din Directiva 2002/83 și ale punctului A din anexa III la aceasta nu fac decât să alimenteze îndoielile existente în această privință, deoarece din acestea rezultă doar (articolul 13 alineatul 4 din Legea privind activitatea de asigurare din 22 mai 2003) că anumite informații privind raportul juridic – inclusiv caracteristicile activelor fondului de tip unit-linked – ar trebui să fie incluse în textul regulamentului fondului tip unit-linked. Regulamentul respectiv constituie o variantă a contractului-tip, ale cărui prevederi codefinesc conținutul raportului juridic. Cu toate acestea, nici măcar includerea în contract (contractul-tip) a unor dispoziții cu caracter informativ nu poate fi încă considerată o îndeplinire a obligației de informare prealabilă încheierii contractului în sine (aderarea la acesta).
- 37 Însă în situația în care nu pot fi diferențiate cele două momente mai sus menționate, inclusiv în sens temporal, devine îndoelnică semnificația practică a îndeplinirii obligației de informare. Astfel, absența unei distanțe în timp adecvate între faza de informare și faza de încheiere a contractului poate exclude sau reduce considerabil şansele de a înțelege informațiile transmise.
- 38 În opinia instanței de trimisere, o distanță în timp adecvată trebuie stabilită în acest caz, în mod obiectiv, luând în considerare caracteristicile raportului juridic, competențele consumatorului, întinderea și nivelul de complexitate ale informațiilor necesare.
- 39 În sfârșit, în al patrulea rând, probleme de interpretare ridică, în opinia instanței de trimisere, și efectul juridic legat de stabilirea unei eventuale nerespectări de către asigurător a standardului de informare stabilit în mod corespunzător.
- 40 Soluționarea acestei probleme necesită interpretarea articolului 36 alineatul (1) din Directiva 2002/83 pentru a se stabili dacă, având în vedere importanța obligației de informare prevăzute de acesta, obligația menționată poate fi considerată un element esențial al contractului (al conținutului raportului juridic la care a aderat consumatorul). În interpretarea clasică a conținutului raportului juridic, elementele cu caracter informativ ale acestuia nu sunt considerate elemente esențiale (*essentialia negotii*). Astfel, dispozițiile de acest tip nu stabilesc în mod direct drepturile și obligațiile părților, nici nu caracterizează contractul (raportul juridic) respectiv. În dreptul civil polonez, teza de mai sus pare să nu dea naștere la îndoieri. În ceea ce privește însă interpretarea normelor comunitare, având în vedere conținutul considerentului (52) al Directivei 2002/83, precum și întinderea și importanța informațiilor indicate la punctul A din anexa III la directivă, acest aspect apare ca unul problematic.

- 41 Instanța de trimitere nu a găsit în jurisprudența precedentă a Curții de Justiție un răspuns la problemele abordate mai sus legate de interpretarea corectă a dispozițiilor Directivei 2002/83. Singurele hotărâri ale Curții identificate de instanța de trimitere, referitoare la o problematică similară, și anume contractele de asigurare de viață, nu oferă un răspuns la întrebările preliminare adresate (Hotărârea din 1 martie 2012, González Alonso, C-166/11, ECLI:EU:C:2012:119, Hotărârea din 29 aprilie 2015, Nationale-Nederlanden Levensverzekering Mij, C-51/13, ECLI:EU:C:2015:286). Pe de altă parte, Hotărârea Curții din 5 martie 2002, Axa Royale Belge, C-386/00, EU:C:2002:136, s-a referit la interpretarea unei dispoziții analoge din directiva mai veche privind asigurările, și anume articolul 31 alineatul (3) din Directiva 92/96/CEE din 10 noiembrie 1992, însă într-un alt domeniu de aplicare material și în contextul unui alt tip de contract de asigurare.

DOCUMENT DE LUCRU